

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. IX. Præcipui fidei Catholicæ fructus, ex quibus veritas deprehenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

quia Domini eloquia esse casta: argentum igne examinatum, probatum ierre, purgatum septuplum, ita ut nullam omnino falsitatem aut malitiam admittat. Hæ autem pennæ nascuntur Ecclesiæ dormienti, hoc est requiescenti, inter medios Cleros, siue inter duas sortes, quæ teste Sancto Augnstino, duo testamenta significant, Antiquum & Nouum; meditans enim vtriusque veritates, ex conformitate, qua sibi correspondent, nouum lumen haurit, quo solidatur amplius, securiorque fit in ijs, quæ Deus de suis mysterijs reuelauit. Sed quid hæc columba hisce suis pennis facit? non sine causa ait idem Sanctus: etiamsi columba sit aded mansueta, pectus tamen roburque habet ad nidum suum, oua, & pullos defendendos; rostro alisque eum ferendo, & vulnerando, qui accedit, ut auferat. Nam & ipsa Ecclesiæ absq; suæ mansuetudinis detrimento, sanctum habet Zelum, ut fidem suam, & religionem; & ea quæ ad eam spectant, defendat ab hostibus inuadentibus. Sed quibus quæso armis aut hostes offendit, aut sese ab eis defendit? num corporeis? his ait S. Thomas nunquam Ecclesiæ vitur, nisi aliquando aduersus infideles, qui per tyrannidem impediunt prædicationem Euangelij; aut contra hæreticos, qui à gremio in quo fuerant educati, impudenter se subducunt. Sed eius præcipua arma sunt sicut columbæ, rostro scilicet pennisque de argentatis suorum verborum, & rationum efficacium, quas deducit partim ex ipsa naturali ratione, & ijs, quæ in mundo euenerunt; partim ex Scripturis diuinis, eodem spiritu Dei, quo scriptæ fuerunt, intellectis: quarum rationum aliquas in proximo capite afferemus.

S. August.

Ibidem.
tract. 7 in
epist. S. Ioan.
ad finem.2. q. 10.
a. 8.

CAPVT IX.

PRAECIPVI FIDEI CATHOLICAE

fructus, ex quibus eius veritas deprehenditur.

CECLESIAE Sanctæ Doctores, tanquam diuinæ vocationis instrumenta, multas rationes adducere solent, ad sanctæ nostræ Fidei veritatem & excellentiam comprobendam. In quem finem adducunt *miracula*, quæ ad id comprobandum tum plurima edita sunt, tum quotidie fiunt; *prophetias* rerum futurarum, quæ rectè euenerunt, quotidieque eueniunt; quemadmodum fuerunt prædictæ: *conformitatem* vtriusque Testamenti Noui & Antiqui, in quibus magno concentu veritas respondet umbræ; & figura rei, quam representat; sublimem diuinæ Sapientiæ ideam ac *dispositionem* cir-

Motiu f.
dei.

Tom. 1.

K

cap.

C. 7. § 4.

ca ipsius Ecclesiae fabricam in decem signis, quae ad eam cognoscendam supra retulimus. Sed has rationes prudens praetereo, remittens lectorem ad alios libros, in quibus ex instituto & fusius illa traduntur. Meum enim institutum hic non tam est rationibus infideles conuincere, quam agere de vocationibus, quae pertinent ad fideles: ut aliquam illis consolationem afferam, animumque ad fidele obsequium addam eius Domini, qui ipsos ad felicem hunc statum vocauit. In quem finem breuiter afferam admirandos arboris fidei Catholicae fructus, quibus facile potest illa cognosci: ut eam pro dignitate aestimantes, in ea confirmemur, excitemurque, & spiritum resumamus, ad exequenda quae nobis commendat.

§. I. *Fructus Fidei.*

*Mutatio
mira pecca-
toris.*

I.

a *Psa. 76. 11.*b *Isai. 11. 6.
& c. 63. 25.*

PRÆCIPVVS fidei ac religionis Christianae fructus est, quod tantam puritatem & sanctitatem in mundo seminauerit, ut sufficiens sit, infallibilis eius veritatis testimonium. Nam primum, ipsa fecit, facitque indies stupendam aded in hominum cordibus mutationem; ut certum reddant testimonium, quod ea sit *mutatio dexterae excelsi*: qui sola sua omnipotentia eam efficere potuit. Dic enim mihi, quid voluerit Isaias significare, cum praedixit fore, ut in diebus Melsiae, *habitet lupus cum agno: & pardus cum hedo accubet: Vitulus & leo, & ovium simul morentur, & puer paruulus minet eos. Vitulus & ursus pascantur: simul requiescant cuncti eorum, & leo quasi bos comedat paleas*? Si hanc mutationem, ut in ipsa litterae cortice sonat, vidisses, dixisses procul dubio DEVM esse eius auctorem: alterius enim, quam ipsius potentiam, id efficere non potuisses. Agnosce itaque non minus esse prodigiosam spiritualis hominis mutationem, quos haec animalia significant: in qua aperte manifestatur ipsius Dei potentia, religionisque Christianae excellentia: quae mutat cicurataque corda, quae sua natura ad crudelitatem *pardorum* inclinant, & ad *luporum* voracitatem, ad astutiam *ursorum*, *leonumque* superbiam: efficitque, ut sese demittant, facilesque praebant in agendo cum vilioribus & abiectioribus huius mundi; induentes conditionem mansuetarum ouium & agnorum; & qui delicatioribus cibis assueuerant consuetudinem illam mutant, & crassissimis sunt contenti; qui consueuerant alijs imperare, subijciunt sese, & paruo pastori se dedunt, a quo Christi nomine gubernentur. O mutatio verè dexterae excelsi! certum signum, certusque character veritatis & sanctitatis fidei ac religionis, in qua illa fit. Haec (ait Cassianus) prodigia sunt, ad quorum considerationem inuitat nos David, dicens: *Venite & videte opera Domini, quae posuit prodigia super*

*Coll. 12. c. 12.
c Psa. 45. 9.*

terran.

terram : quæ in primæua Ecclesia maxime eluxerunt: sed & quotidie eadem efficit DEVS N. in Religiosis statibus, in momento commutando corda superba in humilia; delicata in pœnitentia; furiosa in tolerantia, & patientia.

CONFIRMAT hoc, & eleganter declarat Sanctus Augustinus, dicens: fidem Christianam mutasse hominum mores in sex rebus ad eò præclaris, vt humanas vires excedant, solisque diuinis obtineri possint: fides enim veram solius vnus Dei *adorationem* cultumque plantauit, repellens idolatriam in maxima mundi parte; eadem *continentiam* siue temperantiam induxit, vsque ad tenuissimum victum panis & aquæ; & non quotidiana solum, sed etiam per contextos plures dies perpetuata ieiunia, quod faciunt Anachoretæ; & *castitatem* ad eò puram, vt etiam Matrimonia & quascunque alias carnis voluptates reijciat, quod faciunt Virginum exercitus: *patientiam* ad eò inuictam, vt nec timeat cruces, nec ignes, quemadmodum resplendit in Martyribus; *liberalitatem* ad eò magnificam & profusam, vt patrimonia pauperibus distribuatur, quod faciunt Religiosi; ac denique induxit totius huius mundi *aspirationem* ad eò liberam & generosam, vt vsque ad desiderium mortis intendatur, vt perueniri possit ad fruendum Deo; quod faciunt contemplatiui. pauci quidem, inquit, hæc faciunt, sed faciunt tamen aliqui, quod sufficiens est testimonium, vt omnes audiant, credant, approbentque Christianæ fidei excellentiam: ex qua talis mutatio procedit, quæ non potest ab alio esse, quam à Deo: ac proinde ab eodem prouenit fides, per quam illa mutatio fit.

QVID verò dicemus de reformatione, quam eadem fides viuæ efficit in omnibus statibus? Hæc, ait idem Sanctus Augustinus, peccatores sanat, ignorantes illuminat, curat ægrotos, docet fideles, pœnitentes reparat, Iustos reddit feruentiores, coronat Martyres, conseruat Virgines, coniugatos castificat, reformat Ecclesiasticos, Sacerdotes consecrat, præparat regna cœlestia, æternamque hæreditatem in Angelorum societate communicat. Per hanc Reges fœliciter regnant, Legislatores sanctas condunt leges, iuste Iudices iudicant, cæteri que ministri cum puritate sua obeunt munia, militibus cæterisque hominibus salutare præscribit regulas, & consilia; præbens eisdem ad ea explenda auxilium. Cuius rei testes sunt clarissimi Sancti, quos in singulis statibus produxit. Nam Fides est sicut *d granum Sinapis*, specie quidem *paruum*, sed magnum efficacia; cuius *rami* in vniuersum orbem se extenderant: *avesque Cœli veniunt & habitant in eis*. in singulis enim statibus inuenire est homines cœlestes, atque diuinos, qui Angelorum instar à terrenis sese eleuant, suamque vitam in Contemplatione fundant

2.
Lib. de vti-
litate cre-
dendi c. 7.

Sex morum
mutationes

3.
Serm. 10. de
verb. Apost.

Reformatio
omnium
statuum.

Matt. 13

nyfteriorum, quæ fides reuelat; & in operibus ac virtutibus exequendis, quas illa commendat.

4

e Ioan. 7. 17

SED quid si tu ipse veritatis huius testis esse possis; cum magna procul dubio tua consolatione id profitereris, si manus operi admo- ueres ad exequendum, quæ præcipit ipsa fides. Sic enim ipse Domi- nus dixit quibusdam eam calumniantibus; e *Si quis voluerit voluntatem Patris mei facere: cognoscat de doctrina mea, utrum ex Deo sit, an ego à me ipso loquar.* Id nobis teste Sancto Chrysostomo, insinuans: quod qui statuit ac decreuit implere quicquid DEVS mandat, ab eo tandem illustrabitur, vt magnam habeat certitudinem veritatum, quas ipse re- uelauit: Quod si aliter eorum, quæ DEVS in te effecit, habes experi- mentum: ex eo conijcere licebit veritatem reliquorum, quæ dixit. Conijce oculos in octo illas heroicæ virtutes, quas ipse CHRIS TVS Dominus Noster *beatitudines* appellauit, promittens illis ingentia præ- mia: & deprehendes, aliquam experientiam eius, quod illa præmia in se continent, effecisse ipsa promissa credibilia, ac reddidisse ipsas vir- tutes iucundas & amabiles; & sic confirmasse fidem, ex qua omnes nascuntur. Nec gratis in prima & vltima beatitudine, vt potè difficilio- ribus & acrioribus, præmium ponitur de præfenti: cum in reliquis pro- mittatur in futurum, vt intelligas, solere Christum Dominum Nostrium talem initio oblectationem præbere; vt facillè inducat ad credendum, quod promittit, postea quoque eandem auget oblectationem, vt firmiter creda- tur, ac possideatur.

Matt. 5. 3.

3.

g Isa. 59. 5.

h Hebr. 11.

11. 17.

NUNQUID *g* abbreviata est manus Domini, vt eius auxilio non possint, qui nunc sunt, idem præstare, quod maiores & Antiqui: eandemque certitudi- nem fidei habere, quam illi habuerunt? Si h *Abraham* (vt Apostolus per pē- dit) *fide exiit ex Ur sine igne Chaldaeorum, nesciens quo iret, filiumque suum v- nigenitum offerre voluit, arbitratus quia & à mortuis suscitare potens est Deus,* vt suas promissiones impleret: etiam nunc multi fide exeunt ex igne cupidi- tatum, qui ardet in mundo; filiumque suum primogenitum proprium scilicet indicium sacrificant: abnegando illud, vt credant, quod dicit Deus: sperantes se viuros, quod ille promittit. Et si *Moses fide reliquit Aegyptum non veritus animositatem Regis, inuisibilem tanquam videns sustinens, maiores diuitias æsti- mans thesauro Aegyptiorum, improperium Christi:* plurimi nunc relinquunt hunc mundum, non veriti furorem Principis eius Sathanae: quia oculis fidei respiciunt inuisibilem DEVM maiori certitudine, quàm si corporis oculis eundem cernerent: plures æstimantes, participes esse crucis CHRIS TV, quàm omnes terræ thesauros possidere. Vide, antiqui Sancti vicerunt Regna, adepti sunt promissiones, obturauerunt ora leonum, extin-

erunt imperium ignis, foris facti sunt in bello, castra verterunt exterorum, aliaque prodigiola opera perfecerunt: Eadem verò præstiterunt multi sancti in Nouo Testamento, & alia multò maiora. i Fide enim (quemadmodum ipse Saluator promiserat) *Dæmonia ex corporibus ericiebant, variis linguis loquebantur, serpentes tollebant, & cum mortiferum quid biberent, eis non nocebat, sepe agrotos imponebat manus, & benè habebant; & si opus erat, k dicebant monti transi hinc illuc & transibat; & iacta te in mare, & fiebat, nihil enim est impossibile, sed m omnia possibilia sunt credenti: & hucusque* ait S. Bernardus) multi hæc prodigia faciunt, si non semper, vt in coracæ sonant; saltem sicut significant in spiritu. Nec propterea minus prodigiola censentur: siquidem absque vlla comparatione hæc sunt meliora, nostrasque vires superant, ac testimonia sunt certissimæ fidei, quæ illorum est causa: *dæmones enim sunt leones; cupiditates, flammæ; persecutiones, bella; peccata, serpentes; diabolicæ suggestiones, venenum mortiferum; & ipsæ passionēs, sunt infirmitates. Omnia autem hæc vincit n fides, quæ per charitatem operatur. Estque sufficiens testimonium, quod sit DEVS, qui talia per illam facit.*

i Marc. 16.
17.
k Matth.
7-10.
c. 21. 21.
n Mar. 9.
3. Serm. 1.
de Ascens.

n Gala. 5. 6.

6.

Imo & ipsa met fides sufficiens sibi dat testimonium. quis enim diuinitatis sublimitatē, & humanitatis vilitatē sapientibus hominibus, potentibus, prudentibus, ac diuitibus, persuadere potuisset; & vt virtutes tam arduas ac difficiles ad eò firmiter amplecterentur; vt non dubitarent vitam ipsam, in earum defensione amittere, omniaque terrena conculcare; vt easdem sequerentur? Mundus est hodie plenus Cherubinīs & Seraphinīs, illis similibus, quos vidit Isaias, qui etsi doctissimi, & maximi in mundo sunt, alis tamen suis *o velant faciem & pedes Dei*: venerantes cum summissione maxima quod altissimum & infimum est in mysterijs, quæ ipsi non assequuntur; clara voce confitentes, illa esse verissima: imò ex hoc ipso plurimum in fide confirmantur. Ad naturam enim Dei (si verus DEVS est) spectat, vt nulla creatura possit eam totam, & quicquid illa potest, eiusque prouidentiam, & opera penetrare & comprehendere: Ad eò, vt eo ipso quod aliquis ea comprehenderet, iam non esset DEVS, quia finitus esset, & aliquo termino circumscriptus.

o Isa. 6. 2.

CONFER denique perfectos Ecclesiæ viros, quibus DEVS eius dilationem commisit, cum Auctoris siue Promotoribus Sectarum ei aduersarum, quorum mores supra retulimus: & ipsi sufficiens dabunt testimonium veritatis fidei, quam ipsi tenent ac docent. Hi enim Apostolici viri, contra quam Hæretici sunt nubes aqua cœlestis sapientiæ plenæ, ad irrandos peccatores terræ; sunt arbores non bis mortuæ, sed bis viuæ, duplici vita heroicæ fidei & accensæ charitatis; nec sunt cõtenti folijs verborum, sed fructus proferunt Sanctorum operum; non sunt mare ferum & turba-

7.
c. 8. 2.

tum, sed tranquillum & quasi lacteum ob scientiæ vitæque sanctitatis abundantiam. Quod si feruent interdum, is est feruor spiritus; & si spumant, id faciunt sancta quadam indignatione aduersus ipsa peccata. Ac denique non sunt sidera errantia, sed firmiter fixa; permanentes semper in lumine suo: & sunt tanquam polus ad aliorum directionem, ob insigne vitæ ac doctrinæ exemplum. *p Dan. 12. 3* *q Apoc. 12. 2* *Qui enim docti sunt* (dixit Angelus Daneli) *fulgebunt quasi splendor firmamenti: & qui ad iustitiam erudierunt multos: quasi stelle in perpetuas æternitates: Ex quibus constituitur corona stellarum duodecim; quam habet Ecclesia in capite suo, ob continuas victorias quas per eos continuè obtinet.*

§. 2 *Quæ ratione fides prædictos fructus producat.*

NE quis tamen decipiatur, existimans, solam fidem, quæ in intellectu est, hos fructus producere: operæ pretium erit rationem indicare, qua id faciat. Præmittendum est autem: a *quoniam Dei perfecti sunt opera;* & cum aliquid incipit, cupit illud omnem sibi debitam perfectionem habere: idè vocatio, qua fidem Catholicam nobis inspirat, ed tendit, vt eam non solam, sed cum cæteris etiam virtutibus cordi nostro insecat; & nominatim illam, de qua Apostolus, quod *b fides per charitatem operetur;* c *Christumque habitare per fidem in cordibus nostris, in charitate radicatis & fundatis.* Potuisset quidem Apostolus commutatis verbis dicere, Christum habitare in cordibus nostris per Charitatem in fide radicatis & fundatis; quia vtraque hæc virtus est spiritualis ædificij fundamentum, & radix: vnde spiritus fructus procedunt, altera alteram adiuuante, vt illi producantur; siquidem fides non sufficeret sine charitate; nec posset charitas esse absque fide. Quemadmodum intellectus & voluntas sunt radix & origo operum, quæ sunt hominum propria. Intellectus enim dirigit voluntatem in ijs, quæ velle debet: voluntas verò mouet, ipsumque intellectum ad id applicat, quod cognoscere oportet. Sic inquam fides quæ Iustorum intellectum perficit, Charitatem dirigit in ijs, quæ debet diligere; Charitas verò quæ perficit voluntatem, fidem ipsam excitat ad ea, quæ sunt credenda: & vtraque simul tanquam duæ sorores coniunctæ admirandos proferunt fructus in omni genere virtutum, insignesque victorias consequuntur ad gloriam Domini, qui dixit: *d ascendam in palmam & apprehendam fructum eius:* quæ autem hæc est palma, in quam ascendent qui **C H R I S T V M** sequuntur, nisi fides cum Charitate coniuncta? per quam, vt ait Sanctus Ioannes, *e mundum vincunt & victoriam consequuntur.* vtrique autem competit palmarum proprietas, de quibus Plinius, quod sit inter illas mas & femina; quas vt fructus proferant, oportet ad eod propese

inui-

inuicem esse plantatas, ut vtriusque riuces se inuicem complectantur. Ita ergo necesse est, fidem & charitatem sese mutuo complecti, esseque coniunctas ad fructum proferendum. Apostolus autem hos fructus, fidei tribuit, quatenus illa prima est, quae docet quid sit faciendum, & ad illud inclinat, semperque inter reliquas virtutes quasi clamat, easque in proprijs actionibus comitatur: fides enim per Charitatem diligit, obedit per obedientiam, per patientiam tolerat, demittit se per humilitatem, aggreditur per fortitudinem; & quod habet, largitur per liberalitatem. Et hoc est quod dicitur *Iustum ex fide viuere*. Illa enim ipsum dirigit in omnibus, quae facit, accedente simul Charitate, ut plenam perfectionem obtineat. Quare, si proficere in diuino Spiritu cupis, necesse est in vtramque hanc palmam fidem & Charitatem oculos conijcere, easque in anima tua ita connectere, ut fructus dulces ex eis colligere valeas. siquidem non sine causa in templo, quod vidit Ezechiel, multae erant Cherubinorum figurae cum duplici facie, altera hominis, altera leonis: faciem hominis iuxta palmam ex hac parte. & faciem leonis iuxta palmam ex alia parte: ad significandum, quod oporteat, iustu duplicem suam faciem siue potetiam, intellectum & voluntatem cum duplici palma, fide & Charitate, coniungere, eas inter se & secum ipse vniendo: ut viuus fiat Ecclesiae membrum, fructusque aeterna vita dignos proferat. Ex his palmis tres praecipuos fructus colliges, tres sc. externas Fidei protestationes, & confessiones. Prima fit verbo: de qua Apostolus: *h Fide creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem*. ut fides, quae in corde latet, magna libertate manifestetur lingua, quando id est necessarium ad gloriam Dei, eiusque Ecclesiae, aut ad salutem animarum nostrarum, aut ad proximorum utilitatem. Quamuis enim haec verba non fructus esse videantur, sed folia: sunt tamen folia fructuosa, quemadmodum *ifolia ligni vitae*, quae conducunt ad sanitatem gentium, & ad pugnandum contra daemones. Nam quemadmodum palmarum folia (ut ait quidam) figuram habent gladij, ita verba fidei, gladij sunt spiritus ad pugnandum, & victoriam de nostris hostibus reportanda. Quae ob causam suadent SS. Patres, frequenter proferre symbolum Apostolorum, & reliqua Ecclesiae symbola, attentius perpendentes mysteria & verba quae in illis continentur; propterea. n. repetit illa Ecclesia quotidie in horis Canonicis, & frequenter in sacro Missae. S. Ambrosius suadet recitari symbolum quotidie mane, & quando in aliquo timore, aut periculo nos videmus constitutos. S. August. & Hieronymus hortantur, ut repetamus, antequam incumbamus, & antequam ad externas occupationes prodamus: & ut cordis nostri tabulis infigamus. Et propterea fortasse SS. Apostoli non illud nobis scriptum reliquerunt, sed per traditionem, & verbo; ut nos docerent, oportere illud sculptum in anima & in ore gestare, tanquam nostrae religionis signum;

& su-

*1 Hab. 2. 4.
Rom. 7. 17.*

*3 Eze 41.
18.*

*Tres fidei
fructus.*

h Ro. 10. 10.

*Professio fi
dei.*

*1 Apo. 21 2.
Hugo Card.
in Psal. 19
V de Virgã
in c. 7. Apo.
Sectio. 9.*

*Lib. 3. de
Virgin
S. Aug. lib. 1
de symbolo
ad Carech.
c. 1.*

*S. Hier. epist
61. ad Pam.
mach.*

& supra ipsum cor ponere, tanquam scutum contra omnes hostium tentationes, iuxta Apostoli adhortationem dicentis: vt *in omnibus sumamus scutum fidei, in quo possimus omnia tela nequissimi ignea extinguere*. Et ideo consueuimus in periculis mortis illud proferre symbolum, vt ea euadamus. Denique confessio hæc aded debet esse animæ nostræ insculpta, vt parati simus vitam ipsam, quemadmodum Martyres, perdere potius, quam in aliqua eius confessionis parte deficere. Quod quia arduum est, instituit Christus D. N. confirmationis Sacramentum: quo speciale ad id auxilium nobis præberet, vt suo loco videbimus.

2.
Oratio.

Serm. 36. de
Verb. Do-
mini.
I Rom. 10.
13.

Lib. de Fide
& oper. c.
21.

m Luc. 17.

21.

n Rom. 13.

10.

o Rom 5.5.

p Marc. 9.

22.

Ibid.

q Luc. 18.

42. Sc. 7.

50.

3.

Bona opera.

I Ti. 1. 16.

Hæc fidei confessioni altera est coniungenda, quæ Orationem comitatur: Nam eo ipso, quod oramus, aut aliquid à Deo petimus, confitemur fidem eius Diuinitatis, Sapientiam, Omnipotentiam, ac Bonitatem Domini, à quo petimus: & eadē viua Fide illud impetramus. Oratio enim eiusque efficacia, ad obtinendū qd petimus, est fructus fidei præstantissimus: quemadmodū perpendit S. Augustinus his verbis: *Si Fides deficit, Oratio perit. Quis enim orat, quod non credit?* vnde & B. Apostolus, cum ad orandum exhortaretur, ait: *Omnes, quicumque inuocauerit nomen Domini, saluus erit*. Et, vt ostenderet, Fidem fontem esse orationis, nec posse ire riuum, vbi caput aquæ siccatur, adiunxit atque ait: *Quomodo autem inuocabunt, in quem non crediderunt?* Ergo, vt oremus, credamus: Hæc S. Augustinus. Quare omnia Encomia & magnalia, quæ sancti tribuunt orationi; & quæcumque gloriofa ac prodigiola illa obtinet, omnia sunt fidei ac fiduciæ fructus, ita vt etiam ipsa Charitas, qua fides operatur, & à qua perfectam suam vitam accipit, hoc nomine censenda sit fructus eius: quemadmodum idem Augustinus insinuat, cum ait: *hæc fides est in regnum Dei, quod intra nos est*: hanc rapiunt violenti credentes, & impetrantes Spiritum Charitatis, quæ est plenitudo legis. Violenti enim (ait) fidei, Spiritus S: impetratur: cuius o Charitas diffusa est in cordibus nostris. Sed quid non obtineat fides, cum Christus D. N. petenti sanitate filio suo, habenti surdum & mutum spiritum dixerit: *psi potes credere, omnia possibilia sunt credenti*: Omnia, (inquit S. Hieronymus) quæ ad animæ sanitatem spectant, fructus sunt & effectus fidei petentis illa in oratione, & nomine Saluatoris. & hanc ob causam idem ipse Saluator miracula sua sæpè tribuebat Fidei ea petentium, dicens eis: *q Fides inuate saluum fecit*, ab ea enim tanquam à radice fructus iste processit.

DENIQUE alia est Fidei confessio, quæ externa propria Christianismi opera comitatur, quæ humanam rationem superant, qualia sunt, peccata confiteri, communicare, iniurias tolerare, & eas inferentibus dimittere, & similia: his enim profitemur fidem, quæ nos ad ea præstanda permouet. & vniuersim, quemadmodū peccatore r *factis negant DEVM*, ita Iusti factis

luis

fuis eundem confitentur: mala euitantes, bona verò propter eius amorem perficientes. Ac propterea S. Thomas fidei effectus reducit ad duos, timorem scilicet Dei, & cordis puritatem. Ille enim & ad timorē, & ad reuerentiam diuinæ Maiestatis nos inducit; & absterrret ab offensione eius bonitatis, ne in eius Iustitiæ manus incidamus. Eadem quoque fides (vt sanctus Petrus dixit) *purificat corda*, reiiciendo ab eis affectiones terrenas, quibus maculantur; eleuando verò illa ad rerum cœlestium amorem, quo purificantur & nobilitantur. Et hic modus fidei profitendæ est maximè necessarius; quo virtus huius arboris non solum ex foliis, sed multò ampliùs ex huiusmodi fructibus deprehenditur: sine quibus (vt ait sanctus Iacobus) *Fides mortua est in semetipsa*: quemadmodum verè est mortua in illis Christianis, qui ob lethale aliquot peccatum, gratiæ & charitatis vitam amiserunt. Ex quo prouenit necessitas vocationis ad hanc vitam reparandam, de qua in sequentibus capitibus agetur.

2. 2. q. 7. a.

1. q. 2.

1. Act. 15. 9.

1. Iaco. 2. 17.

CAPVT X.

DE VOCATIONE AD OBTINENDVM ET RE-
parandum statum gratiæ peccatores iustificantis, & ad miran-
dis que in se continet commodis.

CVM præclara omnia, quæ de Ecclesia Fideque Catholica sunt dicta, ed tendant, vt Christiani, Iusti sint ac Dei amici: nulla est gloriosior, maiorisque momenti Vocatio, illa, quæ immediatè eos permouet, ad hanc gratiam, & cum Deo amicitiam procreandam. Et quoniam eius præstantia nulla alia via commodius intelligi potest, quam si præclarissima bona, quæ in se continet, aperiantur: aduertendum est, quod (quemadmodum S. Augustinus dixit) quamuis creare cœlum & terram opus fuerit grande; maius tamen sit, ex peccatore facere Iustum. Nam creationi nulla creatura resistit; Vocationi autem ad iustificationem potest resistere peccator, cuius voluntatem solus Deus mutare potest; & efficere, vt non resistat, sed acquiescat: & tunc (vt ait S. Thomas) eleuat illum ad bonum quoddam supernaturale, quod sine vlla comparatione superat quicquid est cœlum & terra. Ex quo vterque hic Sanctus Doctor inferunt: quamuis gloria, quæ Iustis in cœlo redditur, sit maius bonum, quam gratia, quæ peccatoribus datur in terra; hæc tamen hanc præ illa præstantiam habet, quod in ea mirificè splendeat diuina misericordia, &

Tract. 72. in
Iohannem.

2. 2. q. 113. a. 9.

Tom. 1.

L

immenta